

STERK IN DE (DANS)SCHOENEN

Kim Cras, Yentl de Werdt en Linda Lermytte

De Vlaamse Onderwijsraad, CANON Cultuurcel en Iedereen Leest zetten in 2016-2017 't Zal WELzijn op, een project om pesten op school zichtbaar en bespreekbaar te maken. Meer dan 50 scholen verspreid over Vlaanderen werkten samen met een cultuureducatieve organisatie; het resultaat werd begin 2017 getoond tijdens de Vlaamse Week tegen het Pesten. Passerelle was één van de geselecteerde organisaties en stuurde danscoaches op pad naar negen scholen. Kim Cras en Yentl de Werdt gingen aan de slag in de Gemeenteschool van Steenkerke (Veurne) en in de Vrije Basisschool Bolderberg in Heusden-Zolder.

KIM

Kim Cras combineert een job in de zorgsector met het geven van danslessen in bijberoep. Voor Passerelle begeleidt ze als danscoach regelmatig een workshop. 't Zal WELzijn was het eerste, langere traject dat ze mocht coachen voor Passerelle. Het werd meteen een "ongelooflijke ervaring. Mocht ik zoiets fulltime kunnen doen, ik zou iedere dag al huppelend naar mijn werk gaan."

"Het is fijn als je gedurende een langere periode intensief rond een diepgaand thema kan werken. De groep was klein, waardoor je een band kan opbouwen. Het waren op den duur 'mijn kindjes.' De school waarin ik aan de slag ging, was een gemeenteschool in Steenkerke met een 20-tal leerlingen in totaal, verspreid over twee klassen. Doordat de school zo klein is, heeft het meteen impact op heel de school als er een akkiefetje is of als er klikjes gevormd worden. Pesten voorkomen is dan ook extra belangrijk."

"Ik wou absoluut vertrekken van een positief uitgangspunt: zorgen dat iedereen sterk in zijn schoenen staat, zelfvertrouwen en zelfwaarde heeft, respect voor de ander. Op die manier krijgt pesten geen kans. Het kwam er op aan om via eenvoudige oefeningen en technieken vertrouwen te kweken, in zichzelf en de groep. Zoals complimentjes leren geven en aanvaarden. Die oefeningen hebben we omgezet in bewegingen, om van daaruit een voorstelling te maken. Het was niet zomaar een dansstukje aanleren, maar samen werken en creëren."

"Er zaten telkens drie opeenvolgende leerjaren in een groep, waardoor de leeftijd nogal uit elkaar lag. Het was niet zo evident om opdrachten te vinden die de jongsten konden begrijpen en die nog uitdagend genoeg waren voor de oudsten. Er waren ook enkele kinderen met een sociale rugzak; gestructureerd en concreet werken wordt dan extra belangrijk. Gelukkig heb ik daar vanuit mijn dagjob ervaring mee. We sloten ook telkens af met een kleine evaluatieronde, waarin iedereen mocht zeggen wat hij of zij dacht of voelde."

"In januari-februari heb ik zo een zevental workshops van telkens een halve dag begeleid. De laatste keer was er een toonmoment voor de pers, familie, directies van andere scholen,... Het is heel bijzonder om te zien hoe kinderen doorheen zo'n traject groeien en veel meer durven. Niet alleen in hun bewegingen, maar bijvoorbeeld ook in hun stemgebruik. Tijdens de eerste sessie was het vaak nog wat bedeesd fluisteren, maar op het eind viel die schroom helemaal weg. Je ziet die jongeren daar dan gewoon staan, met al hun talenten."

"Ik ben in juni nog eens teruggevraagd om een extra sessie te geven; dat was gewoon een superfijn weerzien. Ik geloof sterk in trajecten waarbij je gedurende een langere periode intensief rond een thema kan werken op een niet-klassieke manier. Het is jammer dat zoiets beperkt blijft tot één keer, dit zou eigenlijk in een langetermijnvisie op onderwijs moeten ingepast worden. Er mag gerust een vak zijn rond samenwerking, rond 'ik in mijn omgeving'. Zo kan je kinderen een stuk weerbaarder maken. Passerelle zet meer en meer in op zo'n trajecten. Ik vind het een ongelooflijk mooie ervaring dat ik dat verhaal mee mag helpen brengen als coach."

LINDA

Linda Lermytte, Gemeenteschool Steenkerke

Het is druk, zo bij de start van het nieuwe schooljaar. Maar Linda Lermytte, directrice van de gemeenteschool van Steenkerke maakt toch tijd om even terug te kijken op 't Zal WELzijn. "Het project was voor ons op twee vlakken interessant: omwille van de kennismaking met het muzische, het bewegen, en omwille van de koppeling met de actuele problematiek van verdraagzaamheid en het voorkomen van pesten."

"Dans is redelijk abstract als taal, zeker voor kinderen van die leeftijd. Maar het helpt om zaken aan te raken op een heel natuurlijke manier. Het is aan ons om wat de kinderen impliciet via dans leren ook expliciet te maken in de klas. Bijvoorbeeld via een nabespreking, zodat de boodschap nog beter blijft hangen. Het project is héél goed meegevallen. Kim was op den duur een deel van de 'familie'. Hoe zij erin geslaagd is om dingen naar boven te halen bij de kinderen, daar stonden we echt van te kijken. Zelfs de meest timide kreeg ze mee, wat ons in de klas lang niet altijd lukt. Dus ja, mochten we nog eens zo'n project met Kim kunnen doen: graag!"

Yentl de Werdt begeleidde net als Kim Cras een tweetal groepen in het kader van 't Zal WELzijn, maar dan aan de andere kant van het land, in Heusden-Zolder. Ze werkte al vaker freelance voor Passerelle, maar ook voor haar was het de eerste keer dat ze in een langer traject instapte. Het mocht wat haar betreft nog wat langer duren, "al krijg je wel de kans om gedurende die zeven weken de kinderen echt te leren kennen en de vooruitgang te zien."

"Ik ben altijd met heel uiteenlopende projecten bezig, maar dit was extra fijn om te doen. Je krijgt het gevoel dat je echt een verschil kan maken, dat de wereld er een stukje beter op wordt. Het doet iets als je verhalen over pesten hoort, als je ziet hoe kinderen al op zo'n jonge leeftijd kunnen afzien, hoe lastig ze het elkaar kunnen maken. Als je via een project als 't Zal WELzijn kan helpen om dat tegen te gaan, dan doet dat deugd. Het doet sowieso deugd om kinderen te zien openbloeien, om hen de kans te geven om heel andere talenten en disciplines te ontdekken dan tijdens de lesuren."

Ook Yentl ging heel wat verder dan gewoon wat danspasjes aanleren. "Met non-verbale, creatieve technieken werkten we samen aan zelfbeheersing en zelfvertrouwen, het ontdekken van de mogelijkheden en de sterkte van je eigen lichaam en houding. Met yoga-oefeningen leerden ze bijvoorbeeld om langer op één been te staan."

Ze moesten ook tegen elkaar leunen, elkaars gewicht dragen; op die manier leren ze letterlijk op elkaar steunen en vertrouwen. Uit al die opdrachten en technieken hebben we samen bewegingen gepuurd. Er zijn heel mooie dingen uitgekomen. Da's dan mijn opdracht als coach: de ideeën uit hen naar boven halen en daar een structuur rond creëren."

"Ik werkte met twee groepen die dezelfde opdrachten kregen, maar de output was bij de twee compleet anders, waardoor je ook twee choreografieën krijgt. Tijdens het toonmoment hebben we de twee na elkaar laten zien. Het valt dan extra op hoe anders ze met eenzelfde thema zijn omgegaan, hoe creatief ze waren. Maar het valt vooral op hoezeer ze kunnen groeien, zelfs in zo een korte periode. Zo'n eindresultaat is zalig, je voelt de impact van het samen iets in beweging zetten. Je leert hen zichzelf en de anderen ontdekken, ze leren praten over vragen en problemen, met elkaar en met de leerkracht."

"Ik wéét dat deze ervaring op lange termijn zal doorwerken, maar het is jammer dat je de groepen niet kan blijven opvolgen; je raakt aan hen gehecht door zo nauw samen te werken. Ik weet wel dat ze de voorstellingen nog eens opgevoerd hebben tijdens het schoolfeest vlak voor de zomer. Ze zijn duidelijk trots op het resultaat, en met reden. Ze stonden er ook echt, allemaal."

YENTL